

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de către Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Goian Veaceslav împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, terți Biroul Vamal Sud și Societatea cu Răspundere Limitată „Eximservice Broker” cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,

împotriva deciziei din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-282/23
PIGD 2-20079645-01-3ra-15032023)*

Recursul depus până la 1 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, jud. L. Holevițcaia
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru

19 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iulie 2020, Goian Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Serviciului Vamal, terț SRL „Eximservice Broker” cu privire anularea actelor administrative individuale defavorabile.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 12 iunie 2020 directorul Serviciului Vamal al Republicii Moldova a emis Ordinul nr.667-P, prin care a dispus aplicarea în privința șefului Biroului Vamal Sud, Goian Veaceslav, a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

3. La 03 iulie 2020, a expediat în adresa Serviciului Vamal o cerere prealabilă, solicitând anularea Ordinul nr.667-P din 12 iunie 2020 emis de către organul vamal în privința sa, însă nu a primit răspuns.

4. Reclamantul a considerat că ordinul angajatorului prin care i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră, este ilegal și neîntemeiat, din următoarele motive.

5. La 19 februarie 2019, la postul vamal Giurgiulești 1 (PVF1 rutier), SRL „Eximservice Broker”, în calitate de declarant și principal obligat, a depus din numele său și pe contul unei persoane fizice (nesubiect al activității de întreprinzător) declarația vamală nr.3020T1075 privind tranzitarea mărfurilor autoturismul Dodge Caliber 1998 cm³, în valoare totală de 1278,23 Euro de la Postul Vamal Giurgiulești 1 (PVFI rutier) la Postul Vamal Vulcănești (PVFI rutier), fiind acordat termen de tranzit până la 19 februarie 2019, ora 19:44.

6. În urma efectuării controlului documentar s-a constatat că termenul de tranzit acordat de către organul vamal a fost încălcat, deoarece marfa a ajuns la postul vamal de destinație la data de 20 decembrie 2018, ora 13:21.

7. Astfel, agentul constatator, inspectorul superior din cadrul Biroului Vamal Sud a calificat acțiunile brokerului vamal SRL „Eximservice Broker” ca contravenție prevăzută de art. 231 pct.23 din Codul vamal și prin decizia din 15 ianuarie 2020 s-a aplicat amendă conform art.232 lit. i) din Codul vamal în mărime de 3% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie 744,04 lei.

8. Reclamantul a precizat că, norma contravențională prevăzută la art.231 pct.23) din Codul vamal stipulează că, sunt considerate încălcarea a

reglementărilor vamale pasibile de răspundere materială următoarele contravenții: nerespectarea procedurii de tranzit, care nu a adus la dispariția bunurilor aflate în tranzit.

9. Anulând procesul-verbal și decizia de sancționare din 15 ianuarie 2020, Serviciul Vamal a stabilit că responsabil pentru respectarea regimului de tranzit este transportatorul, respectiv acesta urma a fi sancționat contravențional.

10. Cu toate acestea, Serviciul Vamal nu a luat în considerație faptul că, brokerii vamali pot acționa în raporturile cu organul vamal în baza principiilor de reprezentare directă sau de reprezentare indirectă.

11. Cu trimitere la art.13¹-13² și art.162 din Codul vamal, reclamantul a indicat că, dacă brokerul vamal acționează pe principiul reprezentării directe, declarația vamală este completată de către broker, iar la rubrica „declarant” este indicată denumirea persoanei pentru care acționează.

12. În cazul reprezentării indirecte, brokerul indică denumirea proprie în declarația vamală, fiind declarant, însă pe contul unei alte persoane.

13. În speță, completând declarația vamală la 19 februarie 2019, SRL „Eximservice Broker” a acționat în regim de reprezentare indirectă, întrucât s-a indicat expres pe sine în calitate de declarant, însă pe contul persoanei fizice.

14. Astfel, reieșind din prevederile art.162 din Codul vamal, brokerul vamal răspunde pentru obligația vamală care înglobează în sine și amenzile prevăzute de lege, la caz, și pentru amenda aplicată de Biroul Vamal Sud.

15. Cu referire la art.42 alin.(3), art.48 alin.(1) și art.164 alin.(3) din Codul vamal, reclamantul a invocat că, transportatorul care transportă nemijlocit mărfurile nu depune nicio declarație la organul vamal și între aceștia nu există niciun raport juridic din care ar putea apărea o obligație vamală în sensul art.1 din Codul vamal și acesta nu își exprimă voința de a plasa mărfurile transportate într-un anumit regim.

16. Cu trimitere la art.1 pct.70) din Codul vamal, Goian Veaceslav a menționat că, transportatorul nu are calitatea de principal obligat, întrucât persoana fizică care a transportat autoturismul Dodge Caliber nu cade sub incidența noțiunii de principal obligat, nefiind persoană juridică înregistrată la organul vamal, nedepunând declarație de tranzit etc.

17. Afară de aceasta, dispozițiile pct.9 din Ordinul Serviciului Vamal nr.310-o din 04 august 2017 expres enumeră obligațiile principalului obligat și anume: să depună la organul de plecare direct sau prin reprezentant o declarație de tranzit însoțită de documentele necesare acordării regimului tranzitului; să respecte dispozițiile referitoare la regimul tranzitului; să furnizeze organelor vamale la cererea acestora și în termenele fixate documente și informații strict necesare pentru realizarea operațiunilor de tranzit.

18. Raportând obligația principalului obligat de a respecta dispozițiile referitoare la regimul tranzitului la norma contravențională stipulată la art.231 pct.23) din Codul vamal, reclamantul a remarcat că Biroul Vamal Sud corect a aplicat prevederile legale în cauza dedusă judecării.

19. În viziunea reclamantului, în calitate de subiect al încălcării poate apărea doar declarantul vamal sau persoana juridică, persoana fizică ce desfășoară activitate de întreprinzător care transportă nemijlocit mărfurile în cadrul regimului vamal de tranzit.

20. Serviciul Vamal nu a luat în considerare că în speța examinată persoana fizică ce transporta autoturismul Dodge Caliber nu desfășura activitate de întreprinzător, în situația în care subiect al răspunderii este declarantul vamal, în speță SRL „Eximservice Broker” care a acționat în baza principiilor de reprezentare indirectă indicate supra.

21. Cu trimitere la prevederile pct.93 și pct.96 din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, reclamantul a indicat că în speță se referă la tranzitul comun.

22. Astfel, nu este clară poziția Serviciului Vamal cu privire la numărul de încălcări care se impută, fie că se referă la o singură pretinsă încălcare depistată în viziunea Serviciului Vamal atunci când prin decizia nr.3-D din 13 februarie 2020 a anulat procesul-verbal și decizia de sancționare nr.020/20 din 15 ianuarie 2020, fie că se impută și a alte pretinse încălcări similare din perioada anilor 2018 – 2019, care sunt la etapa actuală prescrise în termen de 6 luni în condițiile prevăzute la art.209 alin.(2) din Codul muncii, art.59 alin.(2) din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public art.53 alin.(1) lit.a) din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal.

23. În opinia reclamantului este eronată concluzia Serviciului Vamal, expusă în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare în privința sa precum că, prin refuzul de a da explicații a recunoscut faptele imputate lui, deoarece refuzul de a da explicații atât în procedurile disciplinare, penale sau contravenționale nu poate fi interpretat în detrimentul celui care refuză să le ofere.

24. Afară de aceasta, Serviciul Vamal i-a imputat comiterea a patru abateri disciplinare concomitent și anume, cele prevăzute la art.51 alin.(1) lit. d), e), f) și g) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr.302 din 21 decembrie 2017, iar în partea motivată a ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare se examinează în esență doar o singură faptă.

25. În contextul enunțat, Goian Veaceslav a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr.667-p din 12 iunie 2020 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră ca fiind ilegală și neîntemeiată, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielilor de judecată.

26. La 07 august 2020, Goian Veaceslav a depus cerere prin care și-a completat pretențiile din acțiune, solicitând anularea deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020 a Serviciului Vamal, prin care a fost anulat procesul-verbal și decizia Biroului Vamal Sud asupra cazului de contravenție vamală nr.020/20 din 15 ianuarie 2020 ca fiind ilegală și neîntemeiată, anularea răspunsului nr.26/11-8975 din 24 iulie 2020 prin care s-a respins cererea prealabilă prin care a solicitat anularea ordinului nr.667-p din 12 iunie 2020 (f.d.21-22, vol.I).

27. La 20 august 2020, Goian Veaceslav a mai depus cerere de completare a obiectului acțiunii, solicitând anularea refuzului din 04 august 2020 a Serviciului Vamal de anulare a deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020, prin care Serviciul Vamal a anulat procesul-verbal și decizia Biroului Vamal Sud asupra cazului de contravenție vamală (f.d.38, vol.I).

28. La 09 septembrie 2020, Goian Veaceslav a depus cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei pentru aplicarea ilegală a sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră (f.d.48-49, vol.I).

29. La 26 ianuarie 2021, Goian Veaceslav a depus cerere de concretizare a petențiilor din acțiune, solicitând anularea ordinului nr.667-p din 12 iunie 2020 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră ca fiind ilegală și neîntemeiată, anularea răspunsului nr.26/11-8975 din 24 iulie 2020, prin care prin care s-a respins cererea prealabilă prin care a solicitat anularea ordinului nr.667-p din 12 iunie 2020, solicitând anularea deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020 a Serviciului Vamal, prin care a fost anulat procesul-verbal și decizia Biroului Vamal Sud asupra cazului de contravenție vamală nr.020/20 din 15 ianuarie 2020 ca fiind ilegală și neîntemeiată, anularea refuzului din 04 august 2020 a Serviciului Vamal de anulare a deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020, prin care Serviciul Vamal a anulat procesul-verbal și decizia Biroului Vamal Sud asupra cazului de contravenție vamală nr.020/20 din 15 ianuarie 2020, ca fiind ilegal și neîntemeiat, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său a sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielilor de judecată. (f.d.69, 112, vol.I)

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

30. Prin încheierea protocolară din 26 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atras ca terț Biroul Vamal Sud.(f.d.112, vol.I)

31. Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a declarat inadmisibilă acțiunea lui Goian Veaceslav privind anularea deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020 a Serviciului Vamal și a refuzului din 04 august 2020 a Serviciului Vamal de anulare a deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020, din motiv că reclamantul nu poate revendica

încălcarea prin activitate administrativă a unui drept în sensul art.17 din Codul vamal. A fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Goian Veaceslav privind încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei, din motivul nerespectării căi prealabile. (f.d.118-120, vol.I)

32. Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 27 iulie 2021 a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Goian Veaceslav privind anularea ordinului nr.667-p din 12 iunie 2020 cu privire la sancționarea lui Goian Veaceslav, Biroul Vamal Sud și a răspunsului nr.26/11 – 8975 din 24 iulie 2020 și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.121, vol.I)

33. La 02 august 2021, Goian Veaceslav a depus recurs împotriva încheierii din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și apel împotriva hotărârii din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. (f.d.124,134, vol.I)

34. Prin decizia din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a anulat încheierea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în partea declarării inadmisibilității pretențiilor din acțiunea înaintată de Goian Veaceslav ce țin de anularea deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020 și a refuzului din 04 august 2020 ale Serviciului Vamal. (f.d.192, vol.I)

35. Prin încheierea din 08 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a ridicat de la examinare în ordine de apel prezenta cauză cu remiterea acesteia la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru emiterea unei hotărâri suplimentare. (f.d.221, vol.I)

36. Prin hotărârea suplimentară din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca neîntemeiată pretenția înaintată de Goian Veaceslav privind anularea deciziei nr.3-D din 13 februarie 2020 și a refuzului din 04 august 2020 ale Serviciului Vamal.(f.d.23, vol.I)

37. La 03 august 2022, Goian Veaceslav a depus apel împotriva hotărârii suplimentare din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.237, vol.I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

38. Prin decizia din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Goian Veaceslav și menținută hotărârea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârea suplimentară din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

39. Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii depuse de Goian Veaceslav prin faptul că, ordinul nr.667-p din 12 iunie 2020, prin care șeful Biroului Vamal Sud, Goian Veaceslav a fost sancționat disciplinar cu mustrare aspră, a fost emis de Serviciul Vamal în strictă conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurii, iar careva temeuri ce ar duce la nulitatea acestuia nu au fost constatate.

40. Instanțele de judecată nu au reținut argumentul invocat de Goian Veaceslav precum că, în cadrul desfășurării anchetei de serviciu nu a fost audiat, or, potrivit procesului-verbal nr.1 din 18.05.2020, rezultă că, reclamantul a refuzat să depună explicații în scris pe motiv că, din conținutul ordinului cu privire la inițierea anchetei de serviciu nu rezultă că a fost inițiată ancheta în privința sa.

41. Nu a fost reținut nici argumentul lui Goian Veaceslav precum că, i-a fost încălcat dreptul de a face cunoștință cu materialele anchetei de serviciu, întrucât potrivit actelor cauzei se atestă că, la 29 iunie 2020, ultimul a luat cunoștință cu materialele anchetei de serviciu, fapt ce se confirmă prin înscrisul și semnătura acestuia aplicată pe prima filă a dosarului administrativ.

42. Instanțele de judecată ierarhic inferioare au rezumat că, ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare emis în privința lui Goian Veaceslav este suficient de motivat și detaliat, fiind indicate toate temeiurile ce au justificat emiterea acestuia, or în acesta nu pot fi preluate și incluse toate detaliile și concluziile din ancheta efectuată. Motivarea ordinului contestat conține temeiurile de fapt și de drept, de care a ținut cont angajatorul la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Goian Veaceslav.

43. Instanțele de judecată au concluzionat că, Serviciul Vamal la emiterea actului administrativ individual – ordinul nr.667-p din 12 iunie 2020, a respectat întocmai prevederile art. 31 și art.118 din Codul administrativ, fiind indicate amănunțit toate circumstanțele de fapt și de drept, abaterea disciplinară comisă de Goian Veaceslav, precum și legătura de cauzalitate între faptele imputate și consecințele acesteia.

44. De asemenea, instanțele de judecată au rezumat că, potrivit materialelor cauzei se atestă că, Goian Veaceslav nu și-a îndeplinit sarcinile prevăzute de legislația în vigoare, or, indiferent de propriile viziuni ale lui Goian Veaceslav referitor la aplicabilitatea/neaplicabilitatea unor norme legale din domeniul vamal, acesta în calitate sa de șef al Biroului vamal Sud, nu poate să nu execute și/sau să nu țină cont de deciziile organului ierarhic superior – al Serviciului vamal, deoarece contrariul este de natură să genereze un haos în ierarhia organelor vamale și încalcă principiul stabilității raporturilor juridice.

45. Instanțele au considerat ca fiind neîntemeiată solicitarea lui Goian Veaceslav privind anularea deciziei Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr.3-D din 13.02.2020, or, în litigiu nu s-au constatat temeiuri ce ar duce la nulitatea acesteia.

46. Instanțele de judecată au apreciat critic argumentul lui Goian Veaceslav că, a fost sancționat și pentru neexecutarea deciziilor emise de către Serviciul Vamal în perioada anului 2018-2019, cu depășirea termenului de 6 luni pentru aplicarea sancțiunii disciplinare. Or, deciziile vizate au fost doar cu titlu de informare în cadrul anchetei de serviciu, care confirmă că

reclamantul nu era la primul caz când nu execută o dispoziție a organului ierarhic superior, însă organul vamal nu l-a supus sancțiunilor disciplinare, în ideea că acesta va executa în continuare după recomandările organului superior de conducere.

47. Pe final, instanțele de judecată au concluzionat că Goian Veaceslav just și legal a fost sancționat disciplinar, acțiunile acestuia conținând elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.51 alin.(1) lit. d), e), f), g) din Legea cu privire la Serviciul vamal nr.302 din 21.12.2017, încălcări pentru săvârșirea cărora a fost aplicată față de Goian Veaceslav sancțiunea disciplinară – „mustrare aspră”. Or, cert s-a stabilit că reclamantul a admis în activitatea sa abatere disciplinară prin încălcarea disciplinei muncii, a prevederilor Fișei postului, prevederilor Legii cu privire la serviciul vamal nr. 302 din 21.12.2017.

48. Pe lângă acestea, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că, reieșind din concluzia anchetei de serviciu, la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Goian Veaceslav au fost luate în considerare toate circumstanțele reale, împrejurările obiective în care au fost comise acțiunile/inacțiunile ilegale, cât și cele personale (împrejurări subiective), care au legătură cu salariatul.

49. Iar, la determinarea sancțiunii disciplinare aplicabile au fost examinate întrunirea elementelor definiției ale răspunderii disciplinare. Gravitatea încălcării în toate situațiile este apreciată de către angajator, reieșind din circumstanțele stabilite și ținând cont de împrejurările specifice situației. Caracterul excepțional al instituirii răspunderii rezidă din responsabilitatea pe care o incubă funcția deținută, iar în aceste cazuri importanța prezintă faptul încălcării obligațiilor de muncă. Or, încălcarea a fost constatată cu certitudine, aspectele fiind detaliate în concluziile anchetei de serviciu, precum și în actele aferente.

50. Cele nominalizate, în viziunea instanțelor de judecată, denotă faptul că, Serviciul Vamal a respectat întru totul principiul comprehensibilității și transparenței acțiunilor, asigurând participarea neîngrădită la procedura administrativă a lui Goian Veaceslav.

51. În partea ce ține de invocarea reclamantului precum că, angajatorul nu a motivat soluția de aplicare a sancțiunii, instanțele de judecată au remarcat că, aspectul dat ține de oportunitate, iar rolul instanței este de a verifica legalitatea actului administrativ și nu de a examina oportunitatea acestuia.

52. De altfel, instanța de judecată și-ar depăși competențele legale, arogându-și atribuțiile altor organe, or, în caz contrar instanța judecătorească ar admite o imixtiune în raportul angajator-salariat, ceea ce la rândul său, este de natură să afecteze negativ exercitarea atribuțiilor legale ale Serviciului Vamal, fapt prevăzut în art.1 alin.(2) din Legea cu privire la serviciul vamal nr.302 din 21.12.2017 și anume, Serviciul Vamal este o

autoritate administrativă aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal în scopul asigurării, în limita competențelor sale, a securității economice a statului. Serviciul Vamal dispune de autonomie administrativă și decizională, respectând prevederile legislației în vigoare.

53. Cât privește argumentul lui Goian Veaceslav precum că, angajatorul nu a raportat faptele presupus a fi abateri disciplinare la normele legale, instanțele de judecată l-au considerat ca fiind neîntemeiat, or, aceste raportări au fost expuse în concluzia anchetei de serviciu, fapt ce s-a soldat cu constatarea abaterii disciplinare.

54. În circumstanțele enunțate, instanțele de judecată au dedus că ordinul nr.667-p din 12 iunie 2020, prin care s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră șefului Biroului Vamal Sud, Goian Veaceslav, a fost emis de către Serviciul Vamal în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea principiului proporționalității prevăzut la art. 29 din Codul administrativ. Or, ordinul de sancționare disciplinară a fost emis în privința lui Goian Veaceslav ca urmare a abaterilor disciplinare comise de către ultimul și constatate cu certitudine în cadrul anchetei de serviciu.

55. Ce ține de solicitarea apelantului privind anularea răspunsului nr.26/11-8975 din 24.07.2020 și a refuzului Serviciului Vamal din 04.08.2020, instanțele de judecată au considerat că acestea sunt neîntemeiate, fiind subsecvente cerinței de bază cu privire la anularea actului administrativ, pretenție care a fost respinsă ca neîntemeiată, or, odată cu constatarea caracterului legal al actului administrativ individual defavorabil, nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale reclamantului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

56. La 20 ianuarie 2023, Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a depus recurs împotriva deciziei a Curții de Apel Chișinău, iar la 07 martie 2023 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea deciziei din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârii suplimentare din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii în sensul formulat.

57. În susținerea recursului Goian Veaceslav a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, menționând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material.

58. Recurentul a indicat că, instanța de apel nu a elucidat rolul brokerului vamal la solicitarea regimului vamal de tranzit și la respectarea condițiilor regimului vamal ales.

59. Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu s-au expus asupra faptului că brokerii vamali pot acționa în raporturile cu organul vamal în baza principiilor de reprezentare directă sau de reprezentare indirectă, și dacă acest lucru are relevanță speței examinate.

60. Prima instanță și instanța de apel urmau să stabilească cu certitudine la examinarea cauzei dacă brokerul vamal acționează pe principiul reprezentării directe, declarația vamală este completată de către broker, iar la rubrica „declarant” este indicată denumirea persoanei pentru care acționează, prestând un simplu serviciu de completare a declarației vamale.

61. De asemenea, instanța de apel urma să stabilească că în cazul reprezentării indirecte, brokerul indică denumirea proprie în declarația vamă, în rubrica 14 (declarant) și în rubrica 50 (principalul obligat) fiind declarant, însă pe contul unei alte persoane.

62. Instanța de apel a omis să verifice că, completând declarația vamală nr.3020T1075 din 19.02.2019, SRL „Eximservice Broker” a acționat în regim de reprezentare indirectă, întrucât s-a indicat expres pe sine în calitate de declarant și principal obligat, însă pe contul persoanei fizice.

63. În cazul reprezentării directe brokerul vamal nu poate fi tras la răspundere materială, deoarece în declarația vamală figurează doar numele/denumirea persoanei reprezentate, nu și a brokerului vamal, iar în cazul reprezentării indirecte, brokerul vamal apare ca declarant vamal principal obligat și titular al operațiunii vamale de tranzit, fiind înscrisi direct în declarația vamală cu toate consecințele ce rezultă din această calitate.

64. Prima instanță și instanța de apel nu au elucidat faptul că, SRL „Eximservice Broker” a acționat în baza reprezentării indirecte, fiind inclusă ca „declarant” în declarația vamală și evident că titularul regimului de tranzit vamal era anume acest agent economic, sub responsabilitatea căreia avea loc operațiunea de tranzit.

65. Reieșind din prevederile art.1 pct.34) din Codul vamal, titular al operațiunii – este persoana în numele căreia s-a făcut declarația vamală (declarantul) sau persoana căreia i-au fost transferate, în privința destinației vamale, drepturile și obligațiile persoanei menționate anterior (declarantului), deci în partea a doua a noțiunii se are în vedere reprezentarea indirectă de către brokerul vamal.

66. Din norma citată rezultă că, persoana fizică a Ucrainei, care transportă nemijlocit mărfurile, nu depune nicio declarație la organul vamal și între aceștia nu există niciun raport juridic din care ar putea apărea o obligație vamală în sensul art.1 din Codul vamal și acesta nu-și exprimă voința de a plasa mărfurile transportate într-un anumit regim.

67. În opinia recurentului persoana fizică rezidentă ucraineană nu are calitatea de principal obligat în sensul art.1 pct.70 din Codul vamal, întrucât persoana fizică care a transportat autoturismul Dodge Caliber nu cade sub incidența noțiunii de principal obligat, nefiind persoană juridică înregistrată la organul vamal, nedepunând declarație de tranzit.

68. Recurentul a precizat că în speță se referă la tranzitul comun, iar potrivit pct.93 și 96 din HG nr.1140 din 02.11.2005, titularul de tranzit este obligat să depună la biroul vamal de plecare, direct sau prin reprezentant, o declarație vamală de tranzit. Pentru mărfurile transportate pe mijloace de transport rutier și pe cale ferată se aplică sistemul de tranzit comun al Uniunii Europene și statelor-membre ale acestora, conform normelor metodologice emise prin ordinul Serviciului Vamal.

69. Însuși Serviciul Vamal a anexat la dosarul administrativ Circulara SV din anul 2014, în care se explică clar că urmează a fi supus răspunderii contravenționale în cazul încălcării regimului de tranzit conform procedurii T1 (tranzitul comun) doar subiectul indicat la rubrica 50 a declarației vamale de tranzit care este principalul obligat, așa cum a procedat la aplicarea sancțiunii contravenționale materiale în privința brokerului.

70. Înainte de aplicarea sancțiunii contravenționale materiale în privința brokerului SRL „Eximservice Broker”, șeful Biroului Vamal Sud a coordonat în scris acest lucru cu Serviciul Vamal la 15 ianuarie 2020 prin scrisoarea nr.28/26-05/125, care nu a înaintat obiecții la propunerea de aplicare a amenzii contravenționale materiale.

71. Nu este clară poziția Serviciului Vamal vis-a-vis de numărul de încălcări care se impută, fie că se referă la o singură pretinsă încălcare depistată în viziunea Serviciului Vamal atunci când prin decizia nr.3-D din 13 februarie 2020 a fost anulat procesul-verbal și decizia de sancționare nr.020/20 din 15 ianuarie 2020, fie că i se incriminează alte pretinse încălcări similare din anii 2018 – 2019, care sunt la etapa actuală prescrise în termen de 6 luni în condițiile prevăzute la art.209 alin.(2) din Codul muncii, art.59 alin.(2) din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art.53 alin.(1) lit.a) din Legea nr.302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal.

72. În viziunea recurentului Serviciul Vamal și-a depășit competențele stabilite la art.275 alin.(2) din Codul vamal, deoarece a anulat atât decizia de sancționare, dar și procesul-verbal, deși conform legii urma să anuleze numai decizia de sancționare și să remită pentru examinare suplimentară organului emitent, adică Biroului Vamal Sud, fapt ce nu a fost realizat.

73. La 26 aprilie 2023, Serviciul Vamal a depus referință, solicitând declararea ca fiind inadmisibil recursul depus de Goian Veaceslav, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii și hotărârii suplimentare a primei instanțe, pe care le consideră legale și întemeiate, fiind elucidate toate circumstanțele cauzei, apreciate corect probele administrate și aplicarea și

interceptarea corectă a normelor de drept material și procedural, iar argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile de admisibilitate al acestuia prevăzute la art.432 din CPC.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

74.Art. XI alin.(1) și (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) statuează că:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023. (3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

75. Articolul 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede că:

(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

76. Articolul 246 alin.(1) și (2) lit.a)-f) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023) reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil *în special* când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

77. Din sensul art. XI alin.(1) și (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

78. Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a depus recurs până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023 și anume la 23 aprilie 2023, prin urmare recursul va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

79. Referitor la termenul de depunere a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 ianuarie 2023, în ședință publică. Actele cauzei atestă că, copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată la adresa electronică a avocatului recurentului Goian Veaceslav, Maxim Todorov la data de 18 ianuarie 2023, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la actele cauzei. (f.d.38, vol.II)

Totodată, din actele cauzei rezultă că, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 a fost notificată la poșta electronică a avocatului recurentului Goian Veaceslav, Maxim Todorov la data de 03 martie 2023 (f.d.41, vol.II).

Astfel, recursul a fost depus de Goian Veaceslav cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ.

80. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că din analiza prevederilor legale precizate supra rezultă că admisibilitatea /inadmisibilitatea recursului depus până la data de 1 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art.246 alin.(2) din Codul administrativ, dar urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

81. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că sintagma „*în special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în fond.

82. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

83. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

84. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

85. De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

86. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

87. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărârea din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, §39).

88. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (Helmens c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

89. În circumstanțele menționate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim.

90. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și art. 246, alin. (1) din Codul administrativ în vigoare la data depunerii recursurilor,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Goian Veaceslav, reprezentat de avocatul Todorov Maxim.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă